

Activiteitenverslag 2019

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	3
1. Het Steunpunt vo in 2019	3
1.1 Bijeenkomsten rekennetwerken	4
1.2 Flitsbijeenkomsten	4
1.3 Afstemming en overleg.....	4
2. Activiteiten 2019, gekwantificeerd.....	6
2.1 Website Steunpunt taal en rekenen vo.....	6
2.2 Helpdesk.....	7
2.3 Servicedocumenten	7
2.4 Flitsberichten.....	8
2.5 Bijeenkomsten en regionale netwerkgroepen.....	8
2.6 De 'klanttevredenheid'	9
2.7 Gedeelde Dropboxen	9
3. Nawoord.....	9

Voorwoord

Voor u ligt het laatste activiteitenverslag van het Steunpunt taal en rekenen vo. In verband met de opheffing van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs, de stichting waar verschillende Steunpunten jarenlang onder vielen, is dit verslag, anders dan gebruikelijk, in de eerste helft van oktober opgesteld in plaats van in februari van het volgende jaar. Tot medio december blijft de helpdesk van het Steunpunt echter nog operationeel zodat mensen daar met vragen nog steeds terecht kunnen. Ook als zich in die periode nog nieuwe ontwikkelingen voordoen zal daar via nieuwsberichten op de website, flitsberichten en eventueel een landelijke flitsbijeenkomst aandacht aan geschonken worden. In december moeten alle formaliteiten afgerond zijn en zal de stichting worden geliquideerd. Daarmee is dan tevens een einde gekomen aan het tienjarige bestaan van het Steunpunt vo dat in januari 2010, aanvankelijk voor een projectperiode van vier jaar, van start is gegaan.

1. Het Steunpunt vo in 2019

Begin 2019 kwam er na een Algemeen Overleg meer duidelijkheid over het rekenbeleid dat deze regering voor ogen staat. De minister maakte duidelijk dat, naar aanleiding van de breed aangenomen moties die daartoe opriepen, de centrale rekentoets voorgoed zou worden afgeschaft in het vo en ook dat er geen cijfer voor rekenen meer op de cijferlijst bij het vo-diploma zou komen. Tot zover duidelijkheid.

Ook wordt in het voorjaar bekend dat de minister een schoolexamen (SE) voor rekenen wil invoeren per 2020-2021 voor leerlingen die geen wiskunde in hun examenpakket hebben. Bij het schrijven van dit activiteitenverslag is de uitvoering hiervan echter nog niet duidelijk.

Vragen die er nog liggen zijn: voor welk leerjaar gaat dit in dat schooljaar gelden? Mocht blijken dat het ook de leerlingen betreft die in 2020 hun eindexamen afronden, dan hadden scholen dat graag dit schooljaar al in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) willen opnemen. Dan hadden die leerlingen dit SE-rekenen kunnen zien aankomen. Technisch gezien kan het ook volgend schooljaar nog wel in het PTA van de eindexamenkandidaten verwerkt worden, maar veel scholen betreuren het late tijdstip waarop hier duidelijkheid over komt.

Verder willen scholen graag duidelijkheid op de vraag of ze al in het voorlaatste leerjaar kunnen starten met het SE-rekenen en of ze het SE-rekenen, bijvoorbeeld bij goede rekenaars, al in het voorlaatste leerjaar mogen afronden. Allemaal zaken die benoemd moeten worden in het PTA. Wanneer er in dit kalenderjaar nog duidelijkheid over de hiervoor genoemde zaken komt, dan kan het Steunpunt nog een rol spelen bij de informatievoorziening hierover naar de scholen.

De hoeveelheid informatie en advies van het Steunpunt is dit jaar ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van het vorige kalenderjaar. De grote onzekerheid die voortdurend speelde was de toekomst van het rekenonderwijs, zowel voor leerlingen mét als zonder wiskunde in hun examenpakket, en de vraag hoe daarop zo goed mogelijk te anticiperen. Al met al resulteerde dat in veel vraag naar informatie en/of advisering vanuit het Steunpunt. Uit respons die wij gevraagd en ongevraagd ontvangen blijkt ook in 2019 een grote waardering voor het feit dat er een Steunpunt taal en rekenen is voor het vo, een betrouwbare vraagbaak voor de vo-scholen. Omdat het beleid rond rekenen na december vast nog niet volledig is uitgekristalliseerd, lijkt het zinvol om na te denken over een andere vorm van informatievoorziening richting scholen vanaf januari 2020.

Dit jaarverslag bevat een overzicht van de activiteiten die het Steunpunt dit jaar heeft verricht

en dit verslag volgt de activiteiten zoals beschreven in het Activiteitenplan 2019 dat bij de subsidieaanvraag is ingediend.

1.1 Bijeenkomsten rekennetwerken

Voor het kalenderjaar 2019 waren er aanvankelijk drie netwerkbijeenkomsten rekenen in de regio's noord, midden en zuid gepland, namelijk in januari, mei/juni en september.

De rekennetwerken van januari hebben we echter laten vervallen. Er had weliswaar een Kamerdebat plaatsgevonden over het voorgenomen rekenbeleid zoals dat was aangekondigd in de Kamerbrief van 9 november 2018, er waren verschillende moties aangenomen, maar duidelijkheid wat dit verder betekent voor het rekenonderwijs en de toetsing daarvan op de scholen ontbrak op dat moment.

De regionale netwerkbijeenkomsten rekenen vo van juni en september zijn wel volgens planning doorgegaan met als hoofdonderwerpen het maken van een SE-rekenen voor leerlingen die geen wiskunde in hun examenpakket hebben, het opstellen van een PTA daarvoor, hoe daarbij om te gaan met een vorm van ER-toetsen voor leerlingen met ERWD en rekenen als onderdeel van het vak wiskunde. De opkomst in 2019 per bijeenkomst is ten opzichte van 2018 vrijwel gelijk gebleven, echter in totaal hebben wij door het vervallen van de regiobijeenkomsten in januari minder rekendocenten en rekencoördinatoren bereikt dan in de jaren voor 2018.

Het doel van deze netwerkbijeenkomsten: kennisdeling en onderling netwerken is behaald, wat blijkt uit de belangstelling voor deze bijeenkomsten en het enthousiasme van de deelnemers tijdens de bijeenkomsten.

1.2 Flitsbijeenkomsten

Vanwege het uitblijven van duidelijkheid over met name het schoolexamen rekenen voor leerlingen zonder wiskunde in hun examenpakket, wat er met een dergelijk SE-cijfer moet gebeuren enz. was het niet zinvol om hierover flitsbijeenkomsten te organiseren. Tot het moment van schrijven van dit activiteitenverslag is het niet mogelijk om op die verschillende punten duidelijkheid te verschaffen. Wél houden we de mogelijkheid nog open om in de periode oktober tot medio december alsnog een landelijke flitsbijeenkomst te organiseren zodra op de voornoemde punten wél duidelijkheid gegeven kan worden.

Verder heeft het Steunpunt begin juni samen met Curriculum.nu drie regionale flitsbijeenkomsten georganiseerd over de bouwstenen die het ontwikkelteam rekenen-wiskunde tot dan toe had gepubliceerd. Deze flitsbijeenkomsten werden maar matig bezocht, hetgeen echter geen afbreuk deed aan de waardevolle feedback die het ontwikkelteam kreeg. De discussie tussen rekendocenten onderling én tussen de docenten en het OT-lid die over allerlei details van het concept eindrapport ging kwam juist vanwege die kleinere groepen goed tot zijn recht.

1.3 Afstemming en overleg

Met de sluiting van het Steunpunt Basisvaardigheden per 1 januari 2019 is één van de overlegpartners verdwenen. Het Steunpunt taal en rekenen mbo is eveneens vanaf diezelfde datum opgeheven, maar de werkzaamheden van dat Steunpunt zijn ondergebracht bij de MBO-Raad bij het Kennispunt MBO taal en rekenen. Met de medewerker die dat Kennispunt runt heeft er bijna maandelijks afstemming plaatsgevonden. Daarnaast verliepen de contacten vooral via de telefoon en via email om elkaar te informeren over de werkzaam-

heden over en weer, elkaar waar mogelijk te ondersteunen en activiteiten af te stemmen. Zo heeft het Kennispunt MBO taal en rekenen tijdens de laatste serie netwerkbijeenkomsten rekenen vo een korte presentatie verzorgd over de koers die men voor het rekenonderwijs in het mbo aan het uitzetten is. Een presentatie waar grote belangstelling voor bleek te zijn.

Met de afschaffing van de rekentoets vo in het vooruitzicht is er ook een eind gekomen aan de wettelijke taak van het College voor Toetsen en Examens te Utrecht (CvTE) op dat terrein. Vandaar dat ook de werkgroep Taal & Rekenen van het CvTE, waar het Steunpunt van meet af aan deel van uitmaakte, is opgeheven.

Het maandelijkse werkoverleg tussen de beleidsambtenaren van de directie vo van OCW en het Steunpunt vo is in 2019 merendeels telefonisch gevoerd. Uiteraard bleef het Steunpunt OCW vanuit haar radarfunctie voorzien van informatie over wat er in het vo leeft op het gebied van het rekenonderwijs. Daar waar het Steunpunt duidelijke signalen van scholen ontvangt over beleidsvoornemens van de overheid en de uitvoerbaarheid daarvan, worden de beleidsmedewerkers van OCW daarover geïnformeerd. Dit heeft door de jaren heen bij een aantal nieuwe ontwikkelingen bijgedragen aan een goede monitoring van het invoeringsproces en waar nodig tot afstemming met het veld geleid.

Verder onderhield het Steunpunt in 2019 contact met:

- [Curriculum.nu](#) en het Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO): In verband met het werk van curriculum.nu onderhoudt het Steunpunt nauw contact met vertegenwoordigers van SLO om de scholen van informatie te kunnen voorzien. In juni 2019 zijn er ook flitsbijeenkomsten georganiseerd, op de school van -en geleid door- een lid van het ontwikkelteam (zie hoofdstuk 1.2).
- [De Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren](#) (NVvW): Door de jaren heen heeft het Steunpunt vo op gezette tijden contact met het bestuur van de NVvW onderhouden. De uitvoering van de uitkomst van de gesprekstafels vmbo en havo/vwo wordt door een ruime meerderheid in de Tweede Kamer gezien als alternatief voor de centrale rekentoets en een goede borging van de kwaliteit van het rekenonderwijs in het vo. Het is bij het schrijven van dit verslag nog niet duidelijk óf en in hoeverre over de concretisering van die plannen voor havo-vwo enerzijds en vmbo anderzijds gecommuniceerd moet worden. Wellicht is een combinatie van de NVvW en het PReVO om samen die communicatie te verzorgen een goede optie met een groot bereik onder wiskunde- en rekendocenten.
- [Freudenthal Instituut](#)
Er is een website van het [platform rekenbewust vakonderwijs](#). Naar verwachting zal rekenen in andere vakken dan wiskunde in de nabije toekomst een belangrijk item worden, met name in het havo-vwo. Dit omdat het 'Nieuwe perspectief voor rekenen in het vo' uitgaat van het onderhouden en uitbreiden van rekenvaardigheden bij wiskunde in de onderbouw en die vaardigheden in de bovenbouw onderhouden bij wiskunde én de andere vakken waarbij gerekend wordt.
- [KPC-groep](#)
KPC-groep heeft in samenwerking met de Steunpunten vo en mbo het [Masterplan Dyscalculie](#) ontwikkeld. Deze website wordt echter vanwege het stopzetten van subsidie niet langer meer onderhouden.
- [PReVO](#)
In 2018 is er samen met het Steunpunt vo (op verzoek van OCW) en met ondersteuning

van de NVORWO een platform speciaal voor rekencoördinatoren en rekendocenten in het vo opgezet. In tegenstelling tot het mbo met een afdeling voor rekendocenten binnen de BVMB, bestond een dergelijk platform in het vo niet. Dit najaar gaat het Steunpunt samen met het PReVO na of een klein deel van de Steunpuntactiviteiten te zijner tijd overgedragen kunnen worden aan dit platform, zoals bijvoorbeeld de regionale netwerkbijeenkomsten rekenen.

2. Activiteiten 2019, gekwantificeerd

De ontmanteling van het Steunpunt is in 2019 verder doorgezet. Het kantoorpand in een bedrijfsverzamelgebouw in Ede is sinds de zomer door het Steunpunt verlaten.

Het Steunpunt vo voerde in 2019 haar landelijke taken en activiteiten uit met één adviseur. De secretariële ondersteuning werd verzorgd door een medewerker van de MBO-Academie met een omvang van 0,2 fte. Daarmee bedroeg de totale omvang van de personele bezetting in 2019 1,2 fte.

2.1 Website Steunpunt taal en rekenen vo

Het bezoekersaantal van de website van het Steunpunt vo is ook in 2019 iets teruggelopen. Vanaf 2016 is die daling ingezet en hoewel de daling iets afvlakt zette die wel door. Hierbij valt nog op te merken dat de aantallen in de tabellen 1 en 2 in verband met het moment van opstellen van dit activiteitenverslag zijn opgemaakt op 26 september. Het totaal aantal bezoekers in 2019 zal daardoor naar verwachting beslist nog hoger uitvallen dan is aangegeven in onderstaande tabellen. Hoewel de website vanaf eind december niet meer wordt geactualiseerd blijft de informatie in 2020 nog beschikbaar voor belanghebbenden.

Tabel 1, overzicht bezoekersaantallen website van 2016 t/m 2019

	2016	afname*	2017	afname*	2018	afname*	2019**
Bezoeken	69.650	- 27,07%	50.801	- 32,02%	34.533	- 18,95%	27.968
Unieke bezoeken	54.721	- 23,41%	41.913	- 30,32%	29.025	- 15,90%	24.410
Paginaweergaves	126.763	- 30,34%	88.310	- 29,34%	62.402	- 14,18%	53.530

* afname tussen twee jaren.

** Cijfers tot en met 26 september 2019

Tabel 2, overzicht bezoekersaantallen 2019, uitgesplitst per maand

Maand	Bezoekers	Unieke bezoekers	Aantal bekeken pagina's
Januari	4.905	4.375	8.636
Februari	3.974	3.376	7.568
Maart	3.699	3.203	6.728
April	2.634	2.215	4.915
Mei	3.444	3.015	6.314
Juni	3.034	2.657	5.978
Juli	1.708	1.526	3.489
Augustus	1.317	1.169	2.764
September*	3.271	2.847	7.158
<i>Totaal</i>	<i>27.986</i>	<i>24.410</i>	<i>53.550</i>

* Cijfers tot en met 26 september 2019

Top 5 meest bezochte pagina's 2019 (unieke bezoekers)

1. Homepage (8.957)
2. Veelgestelde vragen (8.868)
3. Leermiddelen: Posters referentieniveaus (3.868)
4. Nieuwsbericht: 'Voorbeeldrekentoetsen 2F en 3F nu ook als pdf beschikbaar' (3.236)
5. Nieuws (2.259)

2.2 Helpdesk

Eén van de kerntaken van het Steunpunt is het onderhouden van een telefonische en digitale helpdesk. Hier is ook in 2019 nog veel gebruik van gemaakt. Het aantal digitaal ingediende vragen tot 1 oktober 2019 komt vrijwel overeen met het aantal van heel 2018. Het merendeel van de vragen komt binnen via het contactformulier op de website, daarnaast wordt de adviseur ook geregeld rechtstreeks via de e-mail met vragen benaderd.

Van vragen die telefonisch binnenkomen wordt geen registratie bijgehouden omdat dit onevenredig veel administratieve belasting met zich meebrengt. Wel was opnieuw merkbaar dat het aantal telefonische vragen in 2019 ten opzichte van 2018 is afgenomen. Naar schatting waren het in 2019 ongeveer 200 telefoongesprekken. Bij de telefonische vragen gaat het veelal om vragen waar men liefst direct antwoord op wil hebben, de onderwerpen komen in grote lijnen overeen met die van de digitaal ingediende vragen.

Tot het opstellen van dit verslag, medio oktober, zijn er in totaal 353 vragen via de e-mail binnengekomen en beantwoord, waarbij er gemiddeld circa twee á drie vragen per bericht gesteld worden. Tot half december blijft de helpdesk nog actief, dus naar verwachting zal, net als bij het websitebezoek, ook dit aantal nog verder oplopen. Ter vergelijking: vorig verslagjaar waren er 362 digitaal gestelde vragen over het hele jaar. De vragen die binnen kwamen gingen vooral over het met terugwerkende kracht afschaffen van de centrale rekentoets, wat er met de cijfers uit het voorlaatste leerjaar moest gebeuren en komen verder grotendeels overeen met de hoofdonderwerpen die beschreven zijn bij de netwerkbijeenkomsten (zie hoofdstuk 1.1).

Hoewel dit niet met zekerheid is vast te stellen heeft het aantal waarschijnlijk ook te maken met de onzekerheid die nog bij veel scholen leeft over het schoolexamen rekenen dat in het vooruitzicht is gesteld voor leerlingen die geen wiskunde in hun examenpakket hebben.

Het streven is om de vragen die digitaal binnenkomen bij voorkeur dezelfde dag, maar uiterlijk binnen drie werkdagen te beantwoorden. Soms zijn er vragen bij die door anderen beter beantwoord kunnen worden, bijvoorbeeld door Ouders & Onderwijs, het LAKS, het CvTE of het Examenloket. In die gevallen wordt de vraag aan die instantie voorgelegd of naar hen doorgespeeld. De vraagsteller krijgt daar bericht van en later een concreet antwoord.

Het omgekeerde komt ook voor, namelijk dat vanuit de hiervoor genoemde instanties vragen aan het Steunpunt worden doorgestuurd met het verzoek de beantwoording van hen over te nemen. Dat aantal is ook verwerkt in het totaal van de schriftelijke antwoorden.

2.3 Servicedocumenten

Met het uitgeven van servicedocumenten beoogt het Steunpunt beleidsbrieven en wet- en regelgeving correct maar kort en bondig in vlot leesbare taal aan scholen aan te bieden. Men hoeft dan niet de officiële en vaak juridisch geformuleerde teksten uit de Kamerbrieven of het

Staatsblad te lezen om toch voldoende geïnformeerd te zijn over een onderwerp. Het Steunpunt brengt alleen servicedocumenten uit over items die samenhangen met taal en rekenen en voor betrokkenen uit het voortgezet onderwijs van belang zijn. De ‘vertaalslag’ wordt verzorgd door het Steunpunt en komt, daar waar nodig, in goed overleg met OCW tot stand.

Op 5 juli verscheen er een brief van de ministers aan de Tweede Kamer, waarin zij de Kamervragen beantwoordden die waren gesteld over het rekenbeleid mbo-vo. Het Steunpunt heeft de voor het vo relevante delen uit die brief samengevat in een servicedocument dat is gepubliceerd op 9 juli:

- [Servicedocument bij de Kamerbrief van 5 juli 2019](#): reactie van de ministers op Kamervragen over rekenen in het vo en mbo.

Verder heeft het Steunpunt vele jaren als servicedocument een factsheet uitgebracht met daarin alle belangrijke zaken met betrekking tot de rekentoets vo, per schooltype apart benoemd. Omdat voor aanvang van het schooljaar 2019-2020 bekend was dat de rekentoets ging verdwijnen is er voor dat schooljaar geen factsheet meer opgesteld.

2.4 Flitsberichten

Het Steunpunt beschouwt het goed informeren van alle vo-scholen als haar belangrijkste taak. Actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor de scholen, communiceert het Steunpunt meestal direct per nieuwsbrief, onze ‘Flitsberichten’. Ze worden zo snel als mogelijk is samengesteld en verspreid. Flitsberichten worden niet als vast periodiek uitgebracht, ze worden alleen verstuurd op momenten dat er iets te melden valt.

In 2019 is het aantal ontvangers vrijwel ongewijzigd gebleven: in totaal hebben we een mailbestand van ca. 4200 ‘geabonneerden’ op de flitsberichten. Er zijn tot het schrijven van dit activiteitenplan acht flitsberichten verstuurd, in 2018 waren dat er zeventien.

2.5 Bijeenkomsten en regionale netwerkgroepen

Het stimuleren en faciliteren van kennisdeling is een van de speerpunten van het Steunpunt. In 2019 zijn er door het Steunpunt vo zes regionale netwerkbijeenkomsten rekenen georganiseerd. Zoals hiervoor in hoofdstuk 1.1 al is aangegeven zijn de netwerkbijeenkomsten van januari niet doorgegaan omdat toen nog niet bekend was hoe nieuwe rekenbeleid er exact uit zou gaan zien. Na het AO van januari bleek dat de Tweede Kamer in grote meerderheid de centrale rekentoets en een rekencijfer op de cijferlijst per direct wilde afschaffen. Op 5 april verscheen de reactie van de beide ministers op de aangenomen moties waaruit bleek dat minister Slob deze wens van de Tweede Kamer zo snel als technisch maar mogelijk is wilde honoreren. Echter tot een flitsbijeenkomst over al deze aanpassingen is het (nog) niet gekomen, daarvoor was het beleid nog onvoldoende concreet.

De regionale netwerkbijeenkomsten rekenen van juni en september telden in totaal 294 deelnemers, dat is iets meer dan het aantal deelnemers in 2018 toen er eveneens twee keer drie regionale netwerkbijeenkomsten rekenen zijn georganiseerd. Verder is het in dit verband vermeldenswaardig dat het aantal deelnemers aan de vmbo-netwerkgroep rekenen door de jaren heen vrijwel altijd groter was dan dat van het havo-vwo netwerk. In 2019 was het aantal vmbo-deelnemers bijna 70% van het totale aantal deelnemers.

Tot slot zijn er begin juni samen met het Ontwikkel Team rekenen-wiskunde (OT) van Curriculum.nu drie flitsbijeenkomsten georganiseerd over de bouwstenen die waren gepubliceerd. Daarbij kregen rekendocenten en rekencoördinatoren uitleg over de bouwstenen, ze konden over dit product in gesprek gaan met leden van het OT en kregen volop gelegenheid om hun visie daarop te delen. Helaas een bescheiden deelname, mede veroorzaakt door de eerste CE-periode die toen begonnen was: aan deze drie bijeenkomsten hebben in totaal 24 personen deelgenomen.

2.6 De ‘klanttevredenheid’

De activiteiten van -en de dienstverlening door- het Steunpunt worden in zijn algemeenheid goed tot zeer goed beoordeeld blijkens de vele reacties die wij op dit punt ontvangen. Niet alleen is er sprake van een grote belangstelling voor -en deelname aan- de activiteiten; juist nu bekend wordt dat het Steunpunt vo wordt afgebouwd komen er ongevraagd vele reacties van mensen die aangeven dat zij de ondersteuning van het Steunpunt zullen gaan missen.

2.7 Gedeelde Dropboxen

In 2014 introduceerden we bij onze Netwerkgroepen taal en rekenen een gedeelde Dropbox. Daar wordt nog steeds gebruik van gemaakt. Er zijn twee aparte dropboxen: rekenen vmbo en rekenen havo/vwo. Deze beide dropboxen worden gedeeld met een gebruikersgroep van ca. 860 rekendocenten.

De mate van uitwisseling via deze dropboxen is voor ons niet zichtbaar, wij kunnen alleen zien of er nieuwe bestanden in de dropbox worden geplaatst om te delen met de andere gebruikers. Doel van de dropboxen is het delen van stukken waarvan men denkt dat anderen daar iets aan kunnen hebben. Ze bevatten onder andere beleidsplannen, zelf ontwikkeld rekenmateriaal, posters, urenstaatjes, stappenplannen voor uitval op rekenen, ER zaken, rapportages, brochures, presentaties.

Of er nog lang van deze dropboxen gebruik gemaakt zal worden valt moeilijk te voorspellen, maar ze blijven na de sluiting van het Steunpunt toegankelijk voor de gebruikersgroep.

3. Nawoord.

Het Steunpunt taal en rekenen vo heeft in haar tienjarig bestaan veel vertrouwen gekregen van alle vo-scholen in Nederland. Daar zijn we zéér erkentelijk voor, we hebben er al die jaren hard aan gewerkt om onze informatie richting de vo-scholen 100% correct, duidelijk leesbaar, neutraal en up to date te houden. Men wist dat onze antwoorden en adviezen te vertrouwen waren maar men leerde gaandeweg ook dat je de actualiteit goed in de gaten moest blijven houden. Want niets is zo veranderlijk gebleken als de wet- en regelgeving met betrekking tot het rekenbeleid in het vo. Daardoor kon een antwoord van het Steunpunt door gewijzigd overheidsbeleid korte tijd later al weer gedateerd zijn. Gelukkig was er een zeer grote groep ‘geabonneerden’ die onze flitsberichten nauwgezet bijhield en zodoende geïnformeerd bleef over de nieuwste ontwikkelingen.

Het bestaansrecht van het Steunpunt, het uitleggen van –en communiceren over- de wet- en regelgeving met betrekking tot de Wet op de referentieniveaus Taal en Rekenen én de daarmee samenhangende wijzigingen op het gebied van het rekenbeleid van de overheid, vervalt tegelijk met het verdwijnen van die wet- en regelgeving. Daarmee is de huidige opdracht van het Steunpunt achterhaald. Zeker waar de overheid zeer terughoudend moet

zijn als het om de inhoud gaat, in dit geval van het rekenonderwijs. De vrijheid van vorm en inhoud van het onderwijs is terecht een groot goed in ons land. Het is daarom aan de scholen zelf om vorm en inhoud te geven aan het rekenonderwijs op een wijze die past bij hun eigen visie.

Echter, juist nu de centrale rekentoets uit de wet- en regelgeving wordt geschrapt, bestaat de kans dat het rekenonderwijs op veel vo-scholen verdwijnt. Dat zou een ontwikkeling zijn die vanuit het doorstroomperspectief van de vo-leerling én maatschappelijk gezien niet wenselijk is. Om scholen te blijven motiveren tijd en aandacht te besteden aan het ontwikkelen en onderhouden van goede rekenvaardigheden van hun leerlingen, blijft ondersteuning nodig. De VO-Raad zou hier net als haar collega besturenorganisatie (de MBO-Raad) dat doet, regie op kunnen gaan voeren samen met partijen als de NVvW en het PReVO.

Als er in de periode voorafgaand aan de afgelopen tien jaar één ding duidelijk is geworden dan is dat het feit dat de rekenvaardigheden gedurende de vo-schoolloopbaan achteruit hollen als daar binnen het vo, met alle differentiatie die daar per schoolsoort en leerweg bij past, niet structureel aandacht aan geschonken wordt. We moeten niet meer terug willen naar de situatie rond 1996-1997 toen de eerste geluiden over slechte rekenvaardigheden steeds luider begonnen door te klinken.

Het is onwerkbaar als alle vragen die nog leven over dit onderwerp bij het ministerie terecht gaan komen. Omgekeerd kan het zijn dat het voor scholen onwerkbaar wordt als zij nergens met hun vragen terecht kunnen.

Het Examenloket is hiervoor geen optie omdat de centrale rekentoets binnenkort als verplicht onderdeel van het centraal examen is afgeschaft. Daardoor valt dit onderwerp buiten de scope van dit loket.

Vandaar het advies om de communicatie over het nieuwe rekenbeleid te laten verlopen via partijen als de VO-raad, de NVvW en het PReVO. Het is zeer aannemelijk dat daar door OCW geld voor gereserveerd moet worden, maar dat bedrag staat vermoedelijk niet in verhouding met de kosten van de ambtelijke tijdinvestering die nodig is als dergelijke afspraken ontbreken.

+++++

Hoewel niet gebruikelijk bij een activiteitenverslag; dit allerlaatste verslag sluit ik af met een persoonlijke noot. Daarbij ben ik ervan overtuigd dat mijn oud-collega's en alle anderen die het Steunpunt taal en rekenen hebben ondersteund bij de uitvoering van haar taken, zoals bijvoorbeeld bij het intensiveringstraject rekenen (ook wel de reken-gesprekken op scholen genoemd), dit graag zullen onderschrijven:

iedereen hartelijk bedankt voor al die jaren dat het Steunpunt vo uw vertrouwen heeft mogen genieten en voor het mooie en dankbare werk dat wij in dienstverlenend opzicht voor -en in goede harmonie met- uw scholen hebben mogen verrichten.

Johan van den Berg,
Senior adviseur, Steunpunt taal en rekenen vo.